

OPONENTURA JIŘÍMU ŠEBKOVI-KONVERZE STATKU Č.11 JAROŠOV

Jiří Šebek si vybral pro téma diplomové práce osobní téma. Konverzi statku, který jeho rodina vlastnila přes 250 let. Nádherné téma, které se může stát inspirací a iniciací, jak nakládat s potenciálem vesnických statků ještě jiným způsobem než vytváření obvyklých farem, wellness či penzionů, jakých je dnes po venkově celá řada. Jak já, tak porota jsme měli k práci řadu výtek, a tak ji nakonec musel Jiří přepracovávat. Měl tedy možnost podívat se na některá témata znovu, kriticky a čerstvě.

Statek využívá pro výrobu anglického „sajdru“ s ubytováním a restaurací. Součástí statku je i rozlehlá zahrada, kterou Jiří zcela využívá pro jabloňový sad určený pro výrobu. Ubytování má zároveň smysl jak pro exkluzivitu farmy, tak pro návaznost na četné cyklostezky v okolí. Skvělé. Konverze je rozdělena na dvě architektonické intervence, rekonstrukce původního statku pro výrobu, provoz a restauraci a nové samostatné domy pro ubytování v sadu. To vše se děje na podkladě nového, čerstvého a rozlehlého, jabloňového koberce.

Ze starých map a situace je zřejmé, že téměř celá vesnice byla půdorysně tvořena čtvercovými statky, z nichž jedním z nich byl i statek Jiřího rodiny. Ve vesnici jsou ještě některé „čtverce“ patrné. Stávající budovy statku jsou fragmentem původního tvaru a zároveň nová úloha vyžaduje nové stavby a přístavby. Překvapuje mě, že s tímto urbanistickým fenoménem vesnice Jiří nepracoval. Navazování na novodobé půdorysné stopy východní přístavbou dvou nových křídel, kuchyně a garáží, vnímám prvoplánově. V práci postrádám větší urbanistické hledání na toto téma.

Restaurace ve starém domě je umístěná v patře, v historickém cihlovém prostoru domu. Jiřímu se líbí starý cihlový prostor s krovem, což chápu, nicméně předkládám otázku, zda by nebylo zajímavější umístit restauraci do západního, nového křídla se západním sluncem, a nabídnout tak hostům pohled na jabloňový sad, jež je novým geniem loci místa. Právě sad a „sajdrerii“ vnímám za největší přínos návrhu. Jako příklad bych uvedl italské vily či restaurace na vicinách nebo v masériích. Návštěva je vždy zážitkem. Jiřího restaurace, je tedy spíše komorní, bez přímé vazby na hlavní sad, nicméně orientovaná jižně, také do sadu a hlavní vesnické páteřní komunikace. Propojení severní prosklenou stěnou se zadním dvorem může přinést svěží vítr do tradičnějšího pojetí revitalizace, otázkou by byla faktická nálada tohoto dvora. Proč ne. Přidružená vstupní, jižní terasa vítá příchozí návštěvníky, má své kouzlo, ale v létě odpoledne a večer bude zastíněná. Kuchyně to má dle mého daleko po schodech do skladů potravin, chodí se kolem šaten, které budou využívány pouze ráno a večer. Toto vnímám jako nepraktické. Monumentálnosti prostoru pro recepci nerozumím. Každopádně estetika materiálů a vizualizací je příjemná, práce je dělaná s citem, péčí a porozuměním pro dané téma.

Nové domy pro ubytování, které mi připomínají architekturu modravského penzionu od Jana Šěpky nebo stavby Petra Hájka, jsou, jak Jiří píše, inspirovány skalními útvary v regionu. Když už jít do takového tématu, zajímalo by mě volnější tvarování jednotlivých domů, být důslednější v této údajné „skalní sochařině“. Tvarování na mě působí spíše „pevnostně“ než „skalácky“ a jednotlivé hmoty spolu tvarované vnímám schématicky. Kompozice uvnitř sadu a okolo biotopu je oproti minulé odevzdávce lepší, intimnější a více relaxovanější. Super, dobrý posun! Jiří se kriticky podíval proti minule i na dispozice apartmánů, nastudoval dispozici sauny a vše vylepšil. Opět skvěle! Hosté, kteří mohou mít celkem cca 20 aut budou muset stále projíždět sadem k apartmánům a zpět, čímž se do sadu dostává provoz, který mu dle mého názoru neprospěje. Hlavně energeticky. Zde bych doporučil být přísnější, podpořit více pěšáka a exkluzivitu místa. Jsou možnosti a materiály (kombinace mlatu, kamene a trávy atd...?), jak toto odladit lépe, méně dopravnícky. Určitě by u takových výstřelků bylo zajímavé vidět ekonomiku celého podniku, možná že by umožnila být v něčem mírnější, a naopak v něčem více spektakulárnější.

Ačkoli to asi nebylo příjemné, dle mého nakonec Jiřímu prospělo se na toto téma podívat znovu. Více do hloubky. Jak jsem zmínil výše, je zde pár rozhodnutí, které nepovažuji za nejlepší možné nebo je jednoduše nevnímám jako esenciální vyjádření toho o čem Jiří mluví či píše. Nicméně si uvědomuji, že je to subjektivní. Z tohoto důvodu navrhuji B, gratuluji a přeji Jiřímu do další praxe vše dobré!